

Na začátku Adventu si vždy připomínáme významnou biblickou postavu – Jana Křtitele. Jan Křtitel se narodil, po dlouhé době čekání, starším manželům - knězi Zachariášovi a Alžbětě. O jeho dětství nic nevíme. Když dospěl, přijal prorocké povolání, stal se z něho známý kazatel, který volal celý národ k pokání. Jan trávil mnoho času na poušti.

Poušť ve starém zákoně je nejčastěji stepní pastvina, kam byl vyháněn dobytek a kde bylo bydliště divokých zvířat a ptáků – divokých oslů, zajíců, lišek a sov. Může to být také skutečná poušť v našem slova smyslu bez vody a jen s minimem života.

Judská poušť je značně kamenitým územím mezi judskou hornatinou a propadlinou řeky Jordánu s Mrtvým mořem. Je to prostor čistoty a prázdnoty. Nic tu nebrání pohledu k nebi, žádné zdi, žádné domy, není zde téměř žádný strom. Je tu ticho a klid. Nic nestojí v cestě k Bohu a k naslouchání jeho slovu, k přemýšlení.

Poselství Jana Křtitele je stručné a přitom tak velké. V první části vyzývá všechny k pokání. Kazatelé vyzývající k pokání nejsou vítáni. Riskují neoblíbenost, odmítnutí, dříve i uvěznění či smrt. Člověk nerad slyší, že se má změnit. Jan Křtitel vyžaduje opravdový, vnitřní návrat k Bohu, respekt a úctu před Bohem a jeho vůlí.

V druhé části svého poselství Jan říká: „...neboť se přiblížilo království nebeské.“ To je zcela nové. Nikdy předtím žádný prorok výzvě k obrácení nepřipojil takové zdůvodnění. Proroci hrozili Božím soudem, propuknutím Božího hněvu a dnem odplaty. I Janovo kázání počítá s Hospodinovým soudem. Přesto však na začátku jeho poselství se objevuje výraz „nebeské království“, v němž zaznívá radostný tón plný naděje. Ohlašuje zbudování Božího království na celém světě po všechen čas. Boží vítězství na konci dějin, nevyopověditelnou radost všech kdo patří Bohu.

Jan je tedy kazatelem vyzývajícím k pokání, ale i radostným poslem. Obrácení, pokání lidí není nějaké sebetrýznění. Je to příprava na příchod Pána, který přichází jako zachránce a přináší spásu.

Mohutné zástupy lidí přijímají Janův křest. Vyznávají tím, že potřebují odpuštění a jsou rozhodnuti se napravit. Je mezi nimi i mnoho saduceů a farizeů. Jsou to dvě židovské skupiny, které se spolu často přely. Farizeové kladli důraz na věrnost Zákonu, saduceové byla aristokracie, z které se vybírali kněží pro chrámovou službu. Obě tyto skupiny záhy tvořily opozici vůči Ježíšovu poselství. Jan Křtitel jim jasně říká, že pro spásu nestačí příslušnost k Abrahamovu lidu.

Člověka s Bohem nespojuje rasa ani příslušnost k nějaké společenské skupině, ale jediné věrnost a ryzost srdce. Srdce se musí obrátit a přilnout zcela k Bohu. Ani to však nesmí zůstat jen ve vnitřní, duchovní oblasti. Musí to být jasně vidět i v jednání, v činech. To je to ovoce, o kterém jsme četli v dnešním evangeliu. Ovoce skutků.

Jan Křtitel ví o významu Ježíšova příchodu. Ví, že jde o všechno, co může být získáno nebo ztraceno. Proto je hlasatelem radostného poselství a zároveň kazatelem vyzývajícím k pokání. Amen.

/Slovo na druhou neděli adventní 4. prosince 2022 Dana Kalivodová/